

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR
AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB

Talba nru. 260/2020

JOSEPH FARRUGIA ET

VERSUS

SALVATORE DESIRA ET

Illum, il-Hamis, 15 ta' Lulju, 2021

It-Tribunal,

Ra l-verbal ta' l-udjenza mizmuma quddiemu fit-2 ta' Frar, 2021 illi fiha l-istess Tribunal, *ex officio*, qanqal l-eccezzjoni ta' nuqqas ta' kompetenza *ratione matiæ* minhabba n-natura ta' l-istanza attrici, ossia li l-istanza attrici kienet "naxxenti u torigina minn sfond ta' vinkolu lokatizzju u li l-ammont li qed jigi reklamat f'dawn il-proceduri huwa frott tal-istess relazzjoni li tghaddi bejn il-partijiet" (ara a fol. 8);

Ra r-rikors ta' l-atturi datat 16 ta' Marzu, 2021 illi fiha gie rilevat illi l-istess kienu qed jirrimetu ruhhom għad-decizjoni ta' dan it-Tribunal u, għalhekk, talbu lit-Tribunal jiddeċiedi l-punt sollevat *marte proprio* mit-Tribunal dwar kompetenza *ratione matiæ* u dan b'applikazzjoni ta' l-Art. 741 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta (ara a fol. 9);

It-Tribunal jikkunsidra;

Kif illum huwa hekk approvat b'maggoranza ta' pronunzjamenti tal-Qrati tagħna, l-eccezzjoni rigwardanti kompetenza hija materja ta' ordni pubbliku. F'kaz ta' dubju, it-Tribunal għandu id-dover li jissolleva l-istess eccezzjoni huwa stess *motu proprio* jekk dejjem din ma tkunx giet imqanqla formalment minn xi parti (*vide* Art. 774 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta).

Perό, it-Tribunal jghid li l-ebda parti ma għandha tkun surpriza b'eccezzjoni mqanqla b'dan il-mod (*vide* f'dan is-sens s-sentenza *in re Kevin Chircop v. Joseph Chircop*, Appell Superjuri, 1 ta' Dicembru 2006). Kien għalhekk illi fl-ewwel udjenza ta' din il-kawza (datata 2 ta' Frar, 2021 a fol. 8) it-Tribunal mexxa bil-mod kif hemmhekk registrat biex b'hekk kull parti mill-bidu kellha l-opportunità li tressaq il-provi u tagħmel is-sottomissionijiet tagħha. B'dan kollu, it-Tribunal m'huxiex qiegħed ifiehem li eccezzjoni simili trid tigi mqajjma minn Tribunal jew Qorti fl-ewwel seduta, izda sempliciment li kull parti tingħata l-

opportunitàà li jkollha vuci fuq dik il-kwistjoni, biex b'hekk ma tigix rinfaccjata b'argument novell mal-qari ta' xi eventwali decizjoni.

Jinghad li l-kompetenza ta' dan it-Tribunal huwa radikat bl-Art. 3 tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta, fejn fit-tieni subinciz tieghu jispjega li t-Tribunal ikollu gurisdizzjoni biex jisma' u jaqta' biss it-talbiet kollha ta' flus ta' ammont ta' mhux izjed minn €5,000, u dan minghajr hsara ghall-hames subinciz.

Issa, mill-att promotur jirrizulta illi l-vinkolu li jghaddi bejn il-kontendenti jorigina minn wiehed ta' lokazzjoni u dan gie wkoll dikjarat u konfessat mid-difensur legali tal-parti attrici fl-ewwel imsemmija udjenza.

Fl-isfond ta' tali vinkolu kuntrattwali lokatizzju, u minhabba fih, il-parti attrici trid li dik konvenuta tigi kundannata ghar-rizarciment ta' xi spejjez allegatament inkorsi minnha minhabba xi allegta vjolazzjoni da parti tal-konvenuti (i.e., xogħlijiet strutturali bla permess). Fid-dawl ta' tali qaghda guridika, it-Tribunal jemmen illi fit-talba li għandu quddiemu, l-ammont mitlub m'huiex semplici bilanc minn ammont ulterjuri, fejn ma hemm l-ebda kontestazzjoni dwaru jew inkella li parti qed titlob is-semplici hlas għal xi trazgressjoni tal-parti l-ohra indipendentement mir-rabta guridika li thaddan lill-partijiet. Hawnhekk, izda, għandna vicenda partikolari, fejn il-pedamenti tagħha jieħdu spunt minn relazzjoni ezistenti ta' kera u li minhabba tali relazzjoni specifika, parti (dik attrici) qed tfittex lill-ohra (dik konvenutu) minhabba xi allegata inadempjenza kuntrattwali ta' din l-ahhar li taf tagħti lok għal xi rizarciment, jew għal xi kumpens jew xi hlas lura ta' xi spejjez lill-parti attrici.

Għalhekk, sabiex tigi investigata l-istanza attrici, huwa necessarju wkoll li jkun hemm investigazzjoni accessorja ta' dawk l-obbligli kuntrattwali lokatizzji relattivi għall-kontendenti sabiex wieħed jivverifika jekk kienx hemm vjolazzjoni tagħhom jew le, illi jagħtu sostenn għal dak domandat mill-parti attrici f'din il-kawza.

Dan l-imsemmi ezercizzju jezorbita l-kompetenza tal-prezenti Tribunal u huwa rimess lill-Bord Li Jirregola l-Kera. Infatti, l-ewwel proviso ta' l-Art. 1525 tal-Kodici Civili (Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta), jaqra illi, "*Il-Bord li Jirregola l-Kera (hawn aktar 'il quddiem msejjah "il-Bord tal-Kera") maħtbur bis-sahħha tal-Ordinanza li tirregola t-Tiġdid tal-Kiri ta' Bini għandu jiddeċiedi l-materji kollha li jolqtu kirjet ta' fondi urbani li jinkludu fondi residenzjali kif ukoll fondi kummerċjali, inkluż kawži li jirrigwardaw l-okkupazzjoni ta' fondi urbani fejn dawn il-kirjet ikunu ntemmu u kwalunkwe ħsara li tirriżulta matul dak il-perjodu ta' okkupazzjoni. Kirjet oħra jaqgħu taħt il-kompetenza tal-qrati ta' ġurisdizzjoni civili u fil-każ ta' kiri ta'raba' għandhom jaqgħu taħt il-kompetenza tal-Bord dwar il-Kontroll tal-Kiri tar-Raba' maħtbur bid-dispozizzjonijiet tal-Att dwar it-Tiġdid ta' Kiri ta' Raba'.*" Addizzjonalment, skond it-tielet proviso ta' l-istess disposizzjoni hemm specifikat li, "*Il-Bord tal-Kera għandu wkoll kompetenza li jiddeċiedi talbiet relatati ma' manutenzjoni, tiswijiet, difetti u ħsarat tal-fond inkluži dawk moħbija, ħsarat jew miljoramenti, ammonti pendentī dwar dawn u ilma u kwalunkwe ammonti depożitati bħala garanzija mill-inkwilin, fejn dawn it-talbiet jiġu inkluži ma' talbiet jew eċċeżżjonijiet oħra magħmula quddiem il-Bord, li fuqhom il-Panel ta' Arbitragġ ma għandux ġurisdizzjoni.*"

Fl-isfond ta' tali citati disposizzjoni - li jghidu u li jridu li fejn hemm rabta lokatizzja għandu jkun l-indikat Bord li jieħu konjizzjoni tal-materja relativa - jidher alkwantu car illi l-istanza intavolata mill-atturi f'dan il-kaz giet hekk imressqa quddiem enti gudizzjarja li hi legislatiattivament privata milli tintrattjeni grajjet u kwistjoni - bhal dawn stante li l-Ligi

espressament tikkazellahom fil-kompetenza ta' enti gudizzjarja ohra, specjali u appozita, ossia f'idejn il-Bord Li Jirregola l-Kera. F'dan ir-rigward, bhala exemplari, tigi senjalata, fost bosta ohra, l-kawza *in re Joseph Camilleri et v. International Trading Co. Ltd* (Prim'Awla, 31 ta' Ottubru 2011).

Għaldaqstant, wara li t-Tribunal ra s-sub-paragrafi (b) u (d) ta' l-Art. 741 tal-Kapitolu 12 tal-Ligjiżiet ta' Malta (mizjud bl-Att IV tal-2016 u emendat bl-Att XXXII tal-2018), intizi biex jagħtu setgha ta' trasferiment ta' kawza lill-“*Qorti, bord jew tribunal*” kompetenti meta tintlaqa' l-eccezzjoni ta' l-inkompetenza, u in vista ta' l-istess, jordna li l-atti tal-prezenti procediment jigu trazmessi u mghoddija lill-Bord Li Jirregola l-Kera sabiex l-istess procediment jissokta quddiem l-imsemmi Bord.

Dan it-Tribunal qed jagħti l-prezenti digiret f'udjenza bil-miftuh fil-prezenti procediment.

Kopja ta' dan id-digriet għandha tigi mmedjatament komunikata lir-Registratur tal-Qrati Civili u Tribunali sabiex jiehu hsieb it-trazmissjoni tal-procediment kif imfisser f'dan id-digriet u kif ukoll lid-difensuri tal-partijiet bl-email.

*ft. AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB
Gudikatur*

*ft. ADRIAN PACE
Deputat Registratur*